

Eerste Kamer der Staten-Generaal

Staatssecretaris van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur
De heer ir. J.F. Rummenie
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Kazernestraat 52
2514 CV Den Haag
postbus 20017
2500 EA Den Haag

telefoon 070 312 92 00
fax 070 312 93 90

e-mail postbus@eerstekamer.nl
internet www.eerstekamer.nl

datum 16 december 2025

betreft Tiende voortgangsrapportage Natuur (VRN)

ons kenmerk 179221

Geachte heer Rummenie,

De leden van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) hebben met belangstelling kennisgenomen van uw brief van 10 november 2025 met uw reactie op vragen over de Tiende voortgangsrapportage Natuur (VRN).¹ De leden van de fractie van de **PvdD** wensen u naar aanleiding hiervan enkele nadere vragen te stellen. Het lid van de **Fractie-Visseren-Hamakers** sluit zich bij deze vragen aan.

Deze leden hebben met belangstelling kennisgenomen van het eindrapport *Procesbegeleiding verbeteren en valideren wildtellingen* en hebben daarover nog een aantal vragen.²

Deze leden lezen op pagina zes in het eindrapport het volgende: 'Begin juli 2024 heeft Jagersvereniging een rapport gedeeld met CBS en Van Hall Larenstein waarin een vergelijking heeft plaatsgebonden van de hazen-telprotocollen van het Netwerk Ecologische Monitoring en de Wildbeheereenheden in de praktijk, uitgevoerd in Utrecht. De timing van het uitbrengen van het rapport werd door het CBS als onprettig ervaren in het proces, omdat het mogelijk vooruit zou kunnen lopen op de conclusies die nog door het CBS getrokken zouden worden in hun validatie.'. Op welke wijze is gezorgd voor objectivering van de procesbegeleiding teneinde belangenconflicten te voorkomen?

Is overwogen de uitkomsten van het rapport voor een second opinion voor te leggen aan een wetenschappelijk instituut? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze en is die second opinion tot stand gekomen?

Is geïnventariseerd welk deel van de bij tellingen betrokken vrijwilligers direct belang had bij de uitkomsten van de tellingen, bijvoorbeeld omdat ze bij de jacht op de getelde dieren betrokken waren als jager of belangenbehartiger van jagers? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze?

Welke waarde kent u toe aan dit onderzoek wanneer er geen second opinion door een wetenschappelijk instituut heeft plaatsgevonden en de toekomstige telprotocollen niet sluitend geobjectiveerd zijn?

¹ Kamerstukken I 2025/26, 33576, AQ.

² Bijlage bij Kamerstukken I 2025/26, 33576, AH.

datum 16 december 2025

ons kenmerk 179221

blad 2

Deelt u de opvatting dat tellingen van in het wild levende dieren bij voorkeur uitgevoerd zouden moeten worden door niet-belanghebbenden? Zo nee, waarom niet? Zo ja, op welke wijze kan hieraan vorm gegeven worden?

De leden van de vaste commissie voor LNV zien uw reactie met belangstelling tegemoet en ontvangen deze graag uiterlijk **20 januari 2026**.

Hoogachtend,

G.J. Oplaat

Voorzitter van de vaste commissie voor Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit